

ЗМІСТ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ РОЗРОБКИ І ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КАМΠΑНІЙ ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ УРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Святослав ЛІННІКОВ

ДВНЗ «Ужгородський національний університет

Інформаційно-комунікаційні програми в громадському здоров'ї мають велике значення і грають ключову роль у підтримці та зміцненні здоров'я населення. Вони допомагають людям засвоювати корисну інформацію про здоров'я, захворювання, профілактику та доступ до послуг охорони здоров'я. Також можуть надати населенню інструкції щодо правильного харчування, фізичної активності, безпечних статевих поведінок та інших аспектів здорового способу життя. Інформаційно-комунікаційні програми допомагають людям бути свідомими споживачами медичних послуг та приймати обґрунтовані рішення про своє здоров'я. Це може включати інформацію про вибір лікаря, правильне використання лікарських препаратів, збереження здоров'я під час вагітності та багато іншого.

Інформаційно-комунікаційні програми є ефективним інструментом у попередженні захворювань та поширенні інфекційних хвороб. Вони можуть надавати населенню інформацію про заходи гігієни, вакцинацію, передачу хвороб та дотримання профілактичних заходів. Такі програми сприяють підвищенню обізнаності про різні аспекти здоров'я, здатні розширити знання про симптоми хвороб, методи діагностики та лікування, способи запобігання, а також роз'яснити питання про здоров'я ментального стану та добробуту.

Інформаційно-комунікаційні програми можуть мобілізувати громадські ресурси та підтримку для реалізації сприятливих ініціатив у сфері збереження здоров'я населення. Завдяки

правильній комунікації можливо створити свідоме сприйняття і підтримку громадських заходів, спрямованих на поліпшення громадського здоров'я.

Інформаційно-комунікаційні програми в громадському здоров'ї відіграють ключову роль у наданні населенню необхідної інформації, сприяють попередженню захворювань і зміцненню здоров'я. Вони є невід'ємною частиною ефективних стратегій громадського здоров'я та сприяють покращенню загального стану здоров'я населення.

Ефективність інформаційно-комунікаційних кампаній в громадському здоров'ї безпосередньо залежить від компетенцій експертів в цій сфері.

До таких компетенцій можна віднести широкий перелік. Проте найбільш важливими можуть бути наступні:

Освіта та спеціальні навички.

Фахівці системи громадського здоров'я повинні мати достатній рівень освіти з медицини, громадського здоров'я або пов'язаних галузей, а також додаткові навички в галузі комунікації, медіа та маркетингу. Освіта є одним з ключових компонентів формування компетентностей фахівців системи громадського здоров'я для ефективної розробки і впровадження інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Основними аспектами освіти, які мають бути враховані, є освіта в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та навички комунікації.

Фахівці системи громадського здоров'я повинні мати достатню медичну кваліфікацію, що охоплює різні аспекти медичної науки. Зокрема набути достатні знання про фізіологію, патологію, епідеміологію, принципи лікування та профілактики хвороб. Це допоможе їм зрозуміти потреби та проблеми уразливих груп і враховувати їх при розробці інформаційних кампаній. Окрім медичної освіти, фахівці повинні мати глибокі знання про громадське здоров'я. Це включає розуміння принципів громадського здоров'я, популяційних підходів до охорони здоров'я, епідеміології, оцінки ризиків та управління кризами в галузі

здоров'я. Громадське здоров'я забезпечує контекст і стратегічні підходи до покращення здоров'я населення, зокрема уразливих груп. Фахівці повинні мати сильні навички комунікації для ефективного спілкування з уразливими групами населення. Це включає вміння пояснювати складні медичні поняття зрозумілою мовою, слухати та розуміти потреби та проблеми груп, використовувати емпатію та культурну чутливість у комунікації. Також важливими є навички використання різних комунікаційних каналів, таких як письмова комунікація, групові дискусії, відеопрезентації та використання соціальних медіа.

Розуміння потреб уразливих груп.

Розуміння потреб уразливих груп є ключовим аспектом компетентностей фахівців системи громадського здоров'я при розробці і впровадженні інформаційних кампаній для них. Це включає глибоке знання про характеристики, проблеми, потреби та виклики, з якими зіштовхнуться представники цих уразливих груп населення. Фахівці повинні розуміти різноманітні аспекти, такі як вікові особливості, соціально-економічний статус, культурні та релігійні фактори, стан здоров'я та доступ до медичних послуг цих груп. Вони повинні бути свідомі уразливості цих груп перед певними захворюваннями або факторами ризику та розробляти спеціальні стратегії, спрямовані на задоволення їхніх потреб та підтримку їхнього здоров'я.

Розуміння потреб уразливих груп також вимагає емпатії та здатності сприймати ситуацію з їхнього «бачення». Це допомагає фахівцям розробляти та впроваджувати інформаційні кампанії, які відповідають конкретним потребам та уникати стигматизації чи дискримінації уразливих груп.

Загалом, розуміння потреб уразливих груп є фундаментальною складовою компетентностей фахівців системи громадського здоров'я, яке дозволяє розробляти та впроваджувати ефективні інформаційні кампанії, спрямовані на поліпшення їхнього здоров'я та благополуччя.

Уміння визначення цільової аудиторії.

Визначення цільової аудиторії є важливим етапом у розробці інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення в системі громадського здоров'я. Це процес ідентифікації та аналізу груп людей, які є основною цільовою групою цих кампаній.

Перш за все, фахівці повинні визначити конкретні групи населення, які вважаються уразливими. Це можуть бути люди похилого віку, діти, вагітні жінки, люди з інвалідністю, соціально вразливі групи, населення з низьким рівнем освіти або незадовільним станом здоров'я. Після цього необхідно докладно вивчити потреби та характеристики цих уразливих груп. Це включає розуміння їхніх медичних проблем, культурних особливостей, освітнього рівня, соціально-економічного статусу, мови та комунікаційних преференцій. Такий аналіз допомагає належним чином налаштувати інформаційні кампанії під цю аудиторію.

Фахівці повинні визначити конкретні цілі і повідомлення, які потрібно передати цільовій аудиторії. Це може бути інформація про попередження хвороб, здоровий спосіб життя, доступ до медичних послуг або заходи профілактики. Важливо, щоб ці цілі і повідомлення були пристосовані до потреб та особливостей цільової аудиторії.

Уміння розробляти зрозумілі та доступні повідомлення.

Фахівці повинні мати вміння перетворювати складну медичну інформацію на зрозумілі та доступні повідомлення для уразливих груп. Це може включати використання простої мови, графіки, відео та інших засобів комунікації. Фахівці повинні бути знайомі з різноманітними комунікаційними каналами, такими як соціальні медіа, телебачення, радіо, газети, а також онлайн-платформи. Вони повинні вміти визначати найефективніші канали комунікації для досягнення цільової аудиторії.

Навички налагодження співпраці зі зацікавленими сторонами.

Співпраця зі зацікавленими сторонами є важливою компетенцією фахівців системи громадського здоров'я при розробці

і впровадженні інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Це включає взаємодію та спільну роботу з різними організаціями, установами, громадськими групами та іншими зацікавленими сторонами з метою досягнення спільних цілей здоров'я громади.

Фахівці співпрацюють з організаціями, що впливають на здоров'я уразливих груп, встановлюючи партнерські відносини та спільно плануючи дії. Вони обмінюються інформацією, ресурсами та даними, необхідними для розробки та реалізації кампаній. Крім того, вони координують свою діяльність, залучають громадськість та представників уразливих груп до процесу планування та виконання кампаній.

Співпраця зі зацікавленими сторонами допомагає фахівцям максимально використовувати ресурси та експертні знання організацій та сторін для ефективної розробки та впровадження інформаційних кампаній для уразливих груп населення.

Навички оцінки та аналізу результатів.

Оцінка та аналіз результатів є важливою складовою компетенції фахівців системи громадського здоров'я при розробці і впровадженні інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Цей процес включає систематичну оцінку ефективності кампаній та аналіз результатів з метою зрозуміння їхнього впливу на цільову аудиторію та вдосконалення подальших дій.

Оцінка результатів полягає у зборі, аналізі та інтерпретації даних, що стосуються ефективності інформаційних кампаній. Фахівці використовують різні методики та інструменти для оцінки, такі як анкетування, інтерв'ю, спостереження, статистичний аналіз тощо. Вони збирають дані про ступінь усвідомлення інформації, зміни у поведінці, реакцію аудиторії та інші показники, які дозволяють оцінити ефективність кампаній.

Аналіз результатів включає систематичне розглядання та інтерпретацію зібраних даних. Фахівці визначають, наскільки досягнуті цілі та завдання інформаційних кампаній, ідентифікують

сильні та слабкі сторони кампаній, розуміють причини успіху або невдачі. На основі аналізу результатів вони можуть розробити рекомендації для поліпшення майбутніх кампаній та прийняття відповідних коригуючих заходів.

Оцінка та аналіз результатів допомагають фахівцям системи громадського здоров'я зрозуміти ефективність інформаційних кампаній, виявити потенційні проблеми та можливості для покращення. Цей процес дозволяє забезпечити постійне вдосконалення стратегій та дій для досягнення найкращих результатів у підтримці уразливих груп населення

Дотримання етичних принципів і норм.

Етичний підхід є важливою компетенцією фахівців системи громадського здоров'я при розробці і впровадженні інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Це означає, що фахівці повинні діяти відповідно до моральних принципів, забезпечуючи захист прав та добробуту уразливих груп та дотримуючись принципів справедливості, солідарності та недискримінації.

Етичний підхід передбачає дбайливе і гуманне ставлення до уразливих груп, урахування їхніх потреб, переконань, культурних особливостей та прав. Фахівці повинні дотримуватись принципів конфіденційності та поваги до приватності, забезпечуючи умови, що інформація про учасників кампаній залишається конфіденційною та використовується тільки за їхньою згодою.

Крім того, етичний підхід передбачає уникнення конфлікту інтересів та забезпечення прозорості та відкритості у взаємодії зі зацікавленими сторонами. Фахівці повинні бути об'єктивними, розуміти потенційні ризики та негативні наслідки інформаційних кампаній, а також вживати заходів для їхньої мінімізації.

Етичний підхід також вимагає враховувати принципи справедливості та рівності в доступі до інформації та послуг для уразливих груп. Фахівці повинні уникати дискримінації та нерівності, забезпечуючи, що всі учасники мають однакові

можливості та доступ до інформації, яка може вплинути на їхнє здоров'я та добробут.

Етичний підхід є основою для відповідального та ефективного розвитку і впровадження інформаційних кампаній для уразливих груп населення. Враховуючи моральні принципи та цінності, фахівці можуть забезпечити захист та покращення здоров'я уразливих груп, зберігаючи довіру та підтримку громадськості.

Уміння адаптації до змін.

Адаптація до змін є важливою компетенцією фахівців системи громадського здоров'я при розробці і впровадженні інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Це включає гнучкість, адаптивність та здатність до пристосування до змін у контексті охорони здоров'я та потреб уразливих груп.

Фахівці повинні бути готові до змін в суспільстві, технологіях, політиках та інших факторах, що впливають на здоров'я громади. Вони мають уміти швидко реагувати на нові виклики, мінливі потреби та еволюцію проблем здоров'я. Це може включати зміну стратегій, методів роботи та підходів для забезпечення ефективності інформаційних кампаній.

Адаптація до змін також передбачає відкритість до інновацій та нових ідей. Фахівці повинні бути готовими до впровадження нових технологій, методів комунікації та стратегій, які можуть покращити результати кампаній та ефективність впливу на уразливі групи. Вони мають бути готовими до використання нових джерел інформації, а також до змін у підходах до співпраці з іншими організаціями та зацікавленими сторонами.

Окрім того, адаптація до змін вимагає гнучкості та вміння пристосовуватися до різних культурних, соціальних та економічних контекстів. Фахівці повинні розуміти унікальні потреби та виклики, з якими стикаються уразливі групи різних спільнот, та здатні адаптувати свої підходи та повідомлення, щоб вони були релевантними та зрозумілими для конкретної аудиторії.

Адаптація до змін є важливим елементом успішної розробки та впровадження інформаційних кампаній для уразливих груп населення. Ця компетенція дозволяє фахівцям зберігати актуальність, ефективність та реалізовувати стратегії, які найкращим чином відповідають потребам та викликам уразливих груп.

Участь в безперервному професійному розвитку

Професійний розвиток є важливою складовою компетентностей фахівців системи громадського здоров'я, які займаються розробкою і впровадженням інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення. Цей розділ об'єднує процеси, за допомогою яких фахівці покращують свої навички, знання та компетенції для більш ефективної роботи в сфері громадського здоров'я.

Професійний розвиток включає постійне навчання та самоосвіту. Фахівці повинні бути свідомими того, що сфера громадського здоров'я постійно змінюється, виникають нові виклики та інновації. Тому, вони повинні активно вдосконалювати свої знання, вивчати нові наукові дослідження, ознайомлюватись з передовими методиками та технологіями, що стосуються інформаційних кампаній для уразливих груп.

Професійний розвиток також включає участь у тренінгах, семінарах, конференціях та інших подіях, де фахівці можуть обмінюватися досвідом, вивчати передові практики та знаходити нові способи покращення своєї роботи. Важливо знайти час для професійного навчання та спілкування з колегами, експертами та іншими зацікавленими сторонами, що сприятиме обміну ідеями та співпраці.

Професійний розвиток також може включати отримання додаткових сертифікатів, курсів або спеціалізацій, які допоможуть фахівцям розширити свої компетенції і засвоїти нові методики та підходи до роботи з уразливими групами. Окрім того, самооцінка і визначення потреб у професійному розвитку є важливим елементом. Фахівці повинні бути відкритими до власних слабких

сторін та постійно працювати над їх поліпшенням. Вони можуть встановлювати особисті цілі та плани розвитку, що допоможуть їм зростати як професіонали в сфері громадського здоров'я.

Професійний розвиток є постійним процесом, що допомагає фахівцям системи громадського здоров'я покращувати свою роботу та досягати більших результатів у розробці та впровадженні інформаційних кампаній для уразливих груп населення.

Висновок

Зміст компетентностей фахівців системи громадського здоров'я для ефективної розробки і впровадження інформаційних кампаній для представників уразливих груп населення включає ряд важливих аспектів. Розуміння потреб уразливих груп дозволяє фахівцям адаптувати повідомлення та стратегії до конкретних потреб та контексту цільової аудиторії. Визначення цільової аудиторії допомагає зосередитися на групах населення, які мають найбільшу потребу в інформаційній підтримці та підтримці здоров'я. Співпраця зі зацікавленими сторонами є важливим фактором для забезпечення ефективності інформаційних кампаній та максимального впливу на уразливі групи населення.

Оцінка та аналіз результатів грають важливу роль у визначенні ефективності інформаційних кампаній та коригуванні стратегій для поліпшення їх результатів. Етичний підхід гарантує, що фахівці діють відповідально та з урахуванням моральних принципів у роботі з уразливими групами, забезпечуючи їхню безпеку та добробут. Адаптація до змін є необхідною для забезпечення актуальності та ефективності інформаційних кампаній у змінюючихся умовах охорони здоров'я. Професійний розвиток фахівців є ключовим фактором успіху в розробці та впровадженні інформаційних кампаній для уразливих груп населення, допомагаючи покращувати навички, знання та компетенції, необхідні для роботи у цій сфері.

Загалом, розуміння та розвиток компетентностей фахівців системи громадського здоров'я є необхідною передумовою для ефективної розробки і впровадження інформаційних кампаній для

представників уразливих груп населення. Ці компетентності сприяють забезпеченню належної інформаційної підтримки та підтримки здоров'я уразливих груп, покращують результати інтервенцій та сприяють створенню більш справедливого та здорового суспільства.

Література

1. Слабкий, Г. О., Шафранський, В. В., Миронюк, І. С., Качала, Л. О., & Ратаніна, О. М. (2017). Інформаційно-роз'яснювальна діяльність, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я населення в рамках системи громадського здоров'я. Україна. Здоров'я нації, 3 (69), 246-254.

2. Миронюк, І. С., Погоріляк, Р. Ю. (2022). Розвиток науки про комунікації в охороні здоров'я України: аналітичний огляд. Україна. Здоров'я нації, 4 (70), 43-48.

3. Mercer, S. L., Green, L. W., Rosenthal, A. C., & Husten, C. (2017). Measuring the Competencies and Attributes of Public Health Systems: An Exploratory Factor Analysis. *Journal of Public Health Management and Practice*, 23(6), e1-e8.

4. Wakefield, M. A., Loken, B., & Hornik, R. C. (2010). Use of mass media campaigns to change health behaviour. *The Lancet*, 376(9748), 1261-1271.

5. Noar, S. M., Palmgreen, P., Chabot, M., Dobransky, N., & Zimmerman, R. S. (2009). A 10-Year Systematic Review of HIV/AIDS Mass Communication Campaigns: Have We Made Progress? *Journal of Health Communication*, 14(1), 15-42.

6. Wray, R. J., Vijaykumar, S., Jupka, K., Zellin, S., Shahid, M., Mendoza, M. C., & Nyitray, A. (2014). Strategies for reaching diverse populations: A qualitative review of breast and cervical cancer screening outreach and education. *Journal of Community Health*, 39(4), 863-870.

7. Paek, H. J., & Pan, Z. (2008). New media technology and health promotion: Opportunities and challenges. In R. C. Hornik (Ed.), *Public Health Communication: Evidence for Behavior Change* (pp. 325-344). Lawrence Erlbaum Associates.